

เทศน์อบรมคณะธรรมจาริก ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๒๘

โลกนี้ยังมีหวัง

ต่อไปนี้จะพูดธรรมะให้พี่น้องทั้งหลายได้ทราบโดยทั่วกันพอประมาณ ท่านทั้งหลายมาบำเพ็ญบุญกุศลอันเป็นทางของนักปราชญ์ พาดำเนินมาแล้วมีพระพุทธเจ้าเป็นต้น นี่เป็นทางเอกไม่มีทางใดเสมอ เพราะเป็นทางบุญทางกุศล ทางนำมาซึ่งความสงบสุขแก่เราและประเทศชาติบ้านเมืองทั่วโลกดินแดน ถ้าโลกนี้ยังมีความใคร่ความพอใจในการบำเพ็ญคุณงามความดี มีความรักใคร่ในศีลในธรรมอยู่ทราบใด โลกนี้ยังมีหวังอยู่ทราบนั้น ถ้าเป็นน้ำก็มีเกาะมีดอน มีความหิวความกระหายก็มีสิ่งไว้สนองความต้องการ เช่น อาหารหวานคาว เป็นต้น ไม่ใช่หิวโหยอยู่เฉย ๆ โดยหาสิ่งสนองตอบแทนไม่ได้ โลกเราที่มีความสงบร่มเย็นต่อไปได้ ก็ต้องอาศัยศีลธรรมเป็นของสำคัญ

เพราะฉะนั้นคำว่า ธรรมกับโลก จึงเป็นของคู่เคียงกันมาแต่กาลไหน ๆ จนนับไม่ได้แล้ว ไม่ทราบว่่าก็หมิ่นก็แสนก็ล้านก็ปล้ำนก็ลป้ เพราะเป็นของคู่เคียงกันมา ตั้งแต่โลกปรากฏ ธรรมก็ปรากฏ ด้วยเหตุนี้คำว่าพระพุทธเจ้าตรัสรู้แต่ละองค์ ๆ จึงเป็นการสืบทอดกันมา ตั้งแต่เริ่มแรกของโลกที่มีขึ้นมา ธรรมก็มีขึ้นมาพร้อมกัน เหมือนกับโรคปรากฏขึ้นมา ก็ค้นคว้าหามาเป็นคู่ปรับกัน เป็นเครื่องแก้ไขกัน โรคมียาจึงต้องมี ถ้าหากว่ามีแต่โรคล้วน ๆ และมีแต่ของแสลงที่จะทำโรคให้กำเริบล้วน ๆ โดยถ่ายเดียวแล้ว โลกเรานี้ฉิบหายได้ เพราะโรคทำลายสัตว์และบุคคล

แต่เท่าที่พอเป็นไปได้ก็เพราะมียามีหม่อม เป็นเครื่องต้านทานซึ่งกันและกัน พอพิดพอเหวี่ยงกันไปได้ อย่างน้อยอยู่ในบ้านเราก็มียาประจำบ้าน ออกจากนั้นไปก็ไปหาหมอที่คลินิกหรือตามโรงพยาบาลต่าง ๆ ก็พอบรรเทาเบาไปได้ บางรายก็หายไปเลย ๆ มีจำนวนมากเพราะอำนาจแห่งยา นี่ถ้าจะปล่อยให้ไม่มีตั้งแต่โรคชนิดกิเลสตัณหาอาสวะประเภทต่าง ๆ เสียแต่ทางจิตใจ โดยไม่มีธรรมะเป็นเครื่องเยียวยา และไม่มีพระพุทธเจ้า ไม่มีครูมีอาจารย์คอยแนะนำพร่ำสอน คอยดูแลรักษาแก้ไขดัดแปลงแล้ว โรคชนิดนี้ก็จะทำลายสัตว์โลกให้ฉิบหายป่นปี้ไปได้โดยไม่ต้องสงสัย เช่นเดียวกับโรคชนิดต่าง ๆ ซึ่งทำลายร่างกายนั้นแล

ด้วยเหตุนี้ถ้าพี่น้องทั้งหลายมีความรักใคร่ มีความสนใจ ใฝ่ใจในอรรถในธรรม จึงเป็นทางที่ถูกต้องตามนักปราชญ์ที่ดำเนินมาแล้ว และสรรเสริญมาเป็นประจำองค์ ศาสดาแต่ละองค์ ๆ ขอให้พี่น้องทั้งหลายจงมีความรักใคร่ชอบใจในธรรมความดีทั้งหลาย

คนมีความดี คนมีธรรมไปไหนใครไม่รังเกียจ ไม่ว่าเด็กไม่ว่าผู้ใหญ่ไม่ว่าชาติชั้นวรรณะใด สำคัญอยู่ที่ความมีธรรม ความเป็นคนดี ถ้ามีธรรมแล้วเป็นคนดีได้ทั้งหญิงทั้งชาย ถ้าไม่มีธรรมเสียอย่างเดียว จะเป็นชาติชั้นวรรณะใดก็ไม่มีความหมาย ไปที่ไหนก็เดือดร้อน ใครระเวียงระวัง เหมือนอย่างเปรตอย่างผีเข้าบ้านเข้าเมืองนั้นแหละ คนชั่วเข้าไปตรงไหนเดือดร้อนอยู่ตรงนั้น ถ้าคนมีศีลมีธรรมไปไหนร่มเย็นเป็นสุขไปหมด เพราะฉะนั้นเราจึงให้มีศีลมีธรรม

เฉพาะอย่างยิ่งในหัวใจของเรา ขณะใดที่ไม่มีธรรมภายในใจ ขณะนั้นใจเดือดร้อนมาก ความโลภก็มาก ความโกรธก็มาก ความหลงก็มาก ความรักก็มาก ความชังก็มาก มีแต่ความมีแต่เกิน เกินความพอดี มีแต่เกินไป ๆ เสียทั้งวันทั้งคืน ทุกกิจการที่แสดงออก มีแต่ความมาก ๆ ด้วยของไม่เป็นท่า ถ้าจิตของเราเป็นอย่างนั้นแล้วเป็นยังไง คนคนนั้นจะมีความทุกข์มากทีเดียว จิตขณะที่ไม่มีธรรม ของที่เป็นอธรรมจะต้องเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและทวีคูณขึ้นโดยลำดับ เพราะไม่มียาแก้ ถ้าเป็นไฟไหม้บ้านก็ไม่มีน้ำดับ นี้โรคชนิดเหล่านี้เกิดขึ้นที่หัวใจของสัตว์โลก ถ้าไม่มีธรรมเป็นเครื่องดับแล้ว โรคเหล่านี้จะทำจิตใจของสัตว์โลกให้รุนแรงมากทีเดียว

ไม่มีไฟใดที่จะรุนแรงยิ่งกว่าไฟกิเลสตัณหาอาสวะประเภทต่าง ๆ ซึ่งเผาอยู่ในหัวใจแต่ละดวง ๆ นี้ ออกทำลายกันให้ฉิบหายปนปีได้โดยไม่ต้องสงสัย ดังนั้นธรรมจึงเป็นของจำเป็นที่จะเป็นน้ำดับไฟ ขณะใดธรรมมีในใจ ขณะนั้นใจก็เย็น การแสดงอาการปฏิกิริยาต่าง ๆ ออกมาก็เย็น เพราะสถานที่อยู่เย็น การเคลื่อนไหวออกมาก็ต้องเย็น ไปไหนมาไหนเย็นไปหมด อยู่ในโลกนี้ก็เย็น ไปโลกหน้าก็เย็น ถ้าคนที่มีธรรมแล้วเย็นไปหมด ถ้าคนไม่มีธรรม มีแต่ความเดือดร้อนวุ่นวายแล้วอยู่ที่ไหนก็ร้อน อยู่ในโลกนี้ก็ร้อน อยู่คนเดียวก็ร้อน เพราะไฟมันเผาอยู่ที่ใจ ให้พากันจำเอาไว้และประพฤติปฏิบัติแก้ไขตัดแปลง

เราพูดย่นเข้ามาหาตัวของเรานี้แหละ เป็นขณะ ๆ เป็นเวลาลำเวลา ขณะใดที่มีธรรมในใจ ขณะนั้นเย็นสำหรับตัวเราเอง ขณะใดที่ไม่มีธรรมขณะนั้นก็เท่ากับว่ามีธรรมนั่นเองเกิดขึ้นมาและทำให้เราให้เดือดร้อน อยู่ไหนก็เดือดร้อน เพราะฉะนั้นจงทำให้ตัวมีธรรมเสมอ ไปไหนให้มีสติตั้ง ระลึกความดีความชั่วที่จะแยกแยะแก้ไขตัดแปลง หรือส่งเสริมให้มีขึ้นในสิ่งที่ควรให้มี และแก้ไขตัดแปลงในสิ่งที่ไม่ควรที่จะให้คงอยู่ เพราะเป็นของไม่ดี ให้แก้ไขตัดแปลงออกไป ชำระออกไป

พี่น้องทั้งหลายมาทำบุญให้ทานวันนี้ ก็เพื่อเป็นการมาสร้างคุณงามความดีไว้สำหรับเราทุกท่าน นอกจากนั้นยังเป็นแนวทางเป็นเนติแบบฉบับให้แก่กุลบุตรสุดท้ายภายหลัง ได้ยึดเป็นคติตัวอย่างสืบทอดกันลงไปเรื่อย ๆ เมื่อคนดีไม่สูญจากโลกแล้ว

ความสุขความเจริญ ความสมหวัง ก็ไม่สูญจากโลก ถ้าหากว่าคนดีหมดจากโลกแล้ว ความสมหวังจะไม่มีในโลกนี้เลย จะมีแต่ฝันแต่ไฟซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่พึงหวังนั้นแหละ แต่จะเผาผลาญมนุษย์เราก่อนอื่น เมื่อเรามีธรรมแล้วก็มีความสมหวัง

เราสร้างคุณงามความดีไว้ภายในจิตใจ ความดีนี้ไม่มีใครมาลบสูญไปได้เลย จะทำที่แจ้งก็ตาม จะทำในที่ลับก็ตาม ทำในที่ไหน ๆ เวลาใดก็ตาม จำได้ไม่ได้ไม่สำคัญ สำคัญที่ได้ทำลงไปแล้วเป็นอันว่าทำแล้ว เป็นธรรม เรียกว่าไม่มีอคติ มีความสม่ำเสมอ ตลอดกาลสถานที่เวล่ำเวลาและการกระทำของบุคคลแต่ละคน ธรรมเป็นของไม่ล่าเอียง อย่างนั้นแหละ เมื่อเราทำแล้วใจของเราก็เย็น

ใจนี่ละเป็นตัวยืนโรง ขอให้พี่น้องทั้งหลายได้ทราบเอาไว้ ใจเป็นตัวยืนโรงยังไฉน คำว่าใจนี่คือตัวแก่น แก่นของภพแก่นของชาติ ความเกิดที่นั่นเกิดที่นี้ ล้มหายตายที่นั่นที่นี้ เกิดในภพนั้นภพนี้ ล้วนแล้วแต่ใจเป็นตัวแก่นเป็นตัวสำคัญ เป็นตัวยืนโรง ออกจากนี้ไปเกิดที่นั่น ออกจากนั้นไปเกิดที่นั่น นี่เป็นคติของใจที่มีกิเลสอันเป็นเชื้อพาให้ เกิด จะต้องเป็นอย่างนี้ด้วยกันทุกดวงวิญญาณไม่มียกเว้น เว้นเฉพาะพระพุทธเจ้า และพระอรหันต์ท่านเท่านั้น ท่านเหล่านี้ได้ปราบอกหมด บรรดาเชื้อที่เป็นสลักอันฝังลึกภายในจิตใจ พาสัตว์ให้เกิดในภพน้อยภพใหญ่ ภพไหน ๆ ก็ตามเต็มไปด้วยภพด้วยชาติของสัตว์ในโลกนี้

ท่านว่าสามแดนโลกธาตุคืออะไรบ้าง กามโลก รูปโลก อรูปโลก นั้นฟังซิ กามภพ รูปภพ อรูปภพ ทั้งสามภพนี้เป็นที่อยู่แห่งดวงวิญญาณ เป็นที่เกิดที่แก่เจ็บตายของดวงวิญญาณ พาให้เป็นไปไม่ใช่อะไร และนอกจากนั้นกิเลสมันยังไม่ถอยนะ มันหลอกสัตว์โลก หลอกพวกเรานี้ เราก็มั่นด้วย ทั้ง ๆ ที่โลกเห็นกันอยู่เต็มอยู่นี้ ในศาลาเรานี้มีประมาณเท่าไร มีตั้งแต่วิญญาณดวงมาเกิด เกิดเต็มไปหมดเห็นไหม เป็นหญิงเป็นชาย ในบ้านในเรือน นอกบ้านในบ้าน ในน้ำบนบกเต็มไปหมด มีแต่สัตว์เกิด วิญญาณดวงนี้ ถูกกิเลสบังคับบัญชา มันเข้าแทรกสิงให้เป็นเชื้อภายในแล้วพาให้เกิด

ถ้ามีเชื้อต้องเกิดแหละ เหมือนอย่างเชื้อโรคมันต้องเกิดโรค ถ้ามีเชื้อฝังเข้าไปแล้วนี้มีเชื้อแห่งความเกิด คือ กิเลสมันก็พาให้เกิด เต็มอยู่ที่นี่เราเห็นไหมนี้ เกิดหรือไม่เกิด ตาเรามีดูทุกคน แต่ที่นี้ทำไมเราถึงเชื่อกิเลสหลอกเราว่า ตายแล้วสูญฟังซิ ก็กิเลสนั้นแหละเป็นตัวพาให้เกิดไม่มีตัวใดพาให้เกิด ธรรมท่านไม่พาให้เกิด ถ้าหากว่าจะเกิด เพราะวิสัยของกิเลสมันเหนือธรรมอยู่ ธรรมแทรกเข้าไปพอให้คนได้ทำดีได้ ก็ไปเกิดในสถานที่ดีเสีย ต่อเมื่อธรรมได้มีกำลังเต็มอำนาจของตนแล้ว ปิดอกหมด ขึ้นชื่อว่าเชื้อแห่งความเกิดไม่มีภายในจิตใจดวงนั้นเลย จิตใจดวงนั้นก็กลายเป็นอรหัตตจิต เป็นวิสุทธิ

จิต ถ้าเป็นบุคคลก็เรียกว่า อรหัตบุคคล แล้วหมตที่นี้เชื่อหมต นั้นละผู้โน้นละผู้ไม่เกิดจริง ๆ

ผู้ท่านไม่เกิด ท่านก็รู้ท่านว่าหมตแล้ว หมตอะไร หมตเชื่อตัวเทวทัตพาให้เกิดนั้นแหละ พอตัวนี้ถูกกำจัดออกหมตแล้ว ก็เหลือแต่จิตบริสุทธิ์ล้วน ๆ แล้ว ดวงใดก็ตาม พระอรหันต์มีก็เหมือนที่แสนที่ล้านองค์ก็ตามไม่เกิดทั้งนั้น ท่านผู้นี้เป็นผู้สำรอกออกหมตแล้ว ถ้าเราจะเทียบก็เหมือนกับว่าข้าวที่เราหุงสุกมาแล้วนี้เอาอะไรไปเกิด เอาเปลือกมันออกก็ยังไม่แนใจนัก บางที่เชื่อมันฝังอยู่ภายในอาจเกิดได้ เอามาหุงต้มเสียให้สุกเต็มที่แล้วเสียแล้วเอาอะไรไปเกิดที่นี้

แล้วรสมันเป็นยังไงข้าวสุกแล้ว เผือกมันที่สุกแล้วเป็นยังไง มันไม่เกิด แต่รสธรรมชาติของมันมี แต่ก่อนรสมันมีตั้งแต่คัน ๆ นั้นแหละ เช่น เผือก มันดิบ ๆ สด ๆ อย่างนี้เอามากินลองดูซิ มันคันจะตาย เกาข้างนอกมันคันอยู่ข้างใน เราเกาข้างในไม่ได้ก็เกาข้างนอก มันคัน นั้นแหละรสของมันทำให้คัน พอกำจัดรสนี้ออกหมต ที่นี้รสธรรมชาติของมัน ของความสุข มันสุกเผือกสุกมันมี รสดีรสสด ๆ ร้อน ๆ มี ทำให้เป็นพิษเป็นภัย ให้คัน เมื่อกำจัดรสที่สด ๆ ร้อน ๆ นี้ออก เหลือแต่รสธรรมชาติของมันที่หุงหรือต้มสุกแล้ว นั้นไม่มีพิษ มีแต่ความเอร็ดอร่อย นั้นละสุขในหลักธรรมชาติของจิตที่พ้นจากกิเลสโดยประการทั้งปวงแล้ว

ท่านว่า ปรมิ สุข สุขอย่างยิ่งคือพระนิพพาน สุขอย่างยิ่งคือ จิตที่บริสุทธิ์ นั้นเป็นสุขในหลักธรรมชาติของจิตเอง ไม่เรียกว่า สุขเวทนา ไม่เรียกว่า ทุกขเวทนา ไม่เรียกว่า อุปเพกขาเวทนา ซึ่งเป็นเรื่องของสมมุติ ปรมิ สุข นั้นเป็นสุขในหลักธรรมชาติแห่งจิตที่มีความบริสุทธิ์พอตัวแล้ว ไม่มีคำว่า อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา เข้าไปเกี่ยวข้องได้เลย ท่านผู้นี้แหละเป็นผู้ไม่เกิด นอกนั้นเกิดทั้งนั้น

เพราะฉะนั้นเราเป็นผู้ที่จะต้องเกิดอยู่โดยดี เราเป็นผู้จะรับผิดชอบอยู่โดยดี จงพากันสร้างคุณงามความดีเอาไว้ หากว่าจะได้เกิดในภพใดชาติใด ก็อย่าให้พลาดท่าอย่าให้เสียที่กิเลสที่มันหลอกเราว่าตายแล้วไม่ได้เกิด ๆ ตายแล้วสูญ ตัวกิเลสที่มันหลอกอยู่บนหัวใจนั้น มันพาให้เราเกิดตลอดเวลา ให้เราทราบไว้เสีย เรายังเชื่อมั่นได้ มันบอกว่าตายแล้วสูญ ๆ มันจะหลอกเราลงนรกอเวจี มันบอกนรกไม่มีด้วย มันปิดหูปิดตาไว้ด้วยว่านรกไม่มี แล้วก็คนตาบอดนั้นแหละไปตกนรก ไม่ใช่คนตาดี คนตาดีใครจะไปตก แม้แต่เดินไปตามถนนหนทางนี้ เป็นหลุมเป็นบ่ออะไร ๆ คนตาดีเห็นหมด แต่คนตาบอดแล้วโอดผาง ๆ ตกทั้งนั้น นี้แหละคนเชื่อกิเลส คนตาบอด

ถ้าเชื่อธรรมของพระพุทธเจ้าแล้วเป็นคนตาดี ทำตามพระพุทธเจ้าแล้วไม่ตกนรก กิเลสมีอำนาจวาสนามาจากไหนมันจะไปปิดนรกทั้งหลุมได้ ก็หลุมนรกนั้นนะ ท่าน

กล่าวไว้ ไม่ทราบว่่าก็หมื่นก็แสนหลุมก็แสนขุมนรก ที่จะให้สัตว์ไปเกิดตามกรรมมาก น้อยหนักเบาของตน จะต้องไปเกิดในอย่างนั้น ๆ ท่านกล่าวไว้หมดพระพุทธรเจ้า ท่านมองเห็นหมด กิเลสมันมองเห็นอะไรมีแต่ความมืดบอดของมันทั้งนั้น เพราะฉะนั้นมันถึงโกหกพวกเรว่่าบาปไม่มี บุญไม่มี นรกไม่มี สวรรค์ไม่มี ตายแล้วสูญ มันจะกอบจะโกยเอาผลร้ายได้จากพวกเรว่่าหมด ทีนี้เราเชื่อมั่นก็จมไปเลย ๆ

ผู้ตกรนรกก็เรว่่านั่นแหละ ผู้เป็นบาปก็เรว่่านั่นแหละ ผู้เป็นทุกข์ก็เรว่่านั่นแหละ ตกรนรกอเวจีที่ไหนก็เรว่่านั่นแหละ กิเลสมันไม่ได้ไปตก มันเป็นคนโกหกต่างหากมันไม่ใช่เป็นผู้ตกรนรก เราเป็นผู้จะตกเป็นผู้รับเคราะห์รับกรรม เรว่่าอย่าไปเชื่อมั่นมาก ให้เชื่อพระพุทธรเจ้า

เราได้เคยกล่าวไว้ว่่า กิเลส สรรณ คจฺฉามิ เรว่่ายังไม่เคยกล่าวเลย กิเลส สรรณ คจฺฉามิ แล้วทำไมเชื่อมั่นได้ลงคอ เรว่่ากล่าว พุทฺธ ธิมฺมํ สงฺฆํ สรรณํ คจฺฉามิ ต่างหาก แล้วทำไมเรว่่าไม่เชื่อพระพุทธรเจ้าละ มันขัดกันตรงนี้ ให้พากันจำเอาไว้ สรรณํ คจฺฉามิ สรรณํ คจฺฉามิ เรว่่าแต่ พุทฺธ ธิมฺมํ สงฺฆํ สรรณํ คจฺฉามิ บทเวลากิเลสมาหลอกบีบเดียวเท่านั้นหงายเลย ๆ ไม่เป็นท่าชาวพุทธรเรว่่านี้ หลวงตาบัวมันชี้รั้วชี้เหร่่าอานักหนา มันโง่มากถึงพาลูกศิษย์ไปตกรนรกใช้ไหมละ ถึงพาลูกศิษย์ไปเชื่อกิเลสตันหาอาสวะ เพราะฉะนั้นต่อไปนี้เราเชื่อพระพุทธรเจว่่านะ พุทฺธ ธิมฺมํ สงฺฆํ สรรณํ คจฺฉามิ หลวงตาบัวจะพาเชื่อพระพุทธรเจ้า พระธรรม พระสงฆ์นะต่อไปนี้ ให้พากันสร้างคุณงามความดี

เอาละเทศน์เท่านี้พอสมควร